

kül

- 28 -

1982.08.01.

sk0021 kenya - ujjabb
sk0022 libanon - bt, tüszünet
sk0023 nszk - belpolitika
sk0024 irán - irak - nyilatkozatok, diplomácia
sk0025 rövid hírek
istanbul: törökország - kijárási tilalom
ankara: nimeri törökországban
zermatt: lavinaomlás svájcban

jp bs

20.04 010882 1228

-. -

sk0032 4 800 mtik1033

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0026-sk0031-ig

sk0026 biztonsági tanács - ensz-megfigyelők
sk0027 husák - hazaérkezés
sk0028 kenya - fejlemények
sk0029 bt-határozat
sk0030 taszsz-nyilatkozat
sk0031 tartalomjegyzék 1.
sk0031 tartalomjegyzék 2.
jp bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: barabás miklós

- v é g e -

20.04 010882 0470

-. -

ll

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1982. augusztus 2.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

indiai-pakisztáni tárgyalások tervei

islamabad, 1982. augusztus 2. /ap/ - india és pakisztán úgy tervezi, hogy augusztus 11-12-én tartják meg a két ország közötti meg nem támadási szerződésről szóló tárgyalások második fordulóját - közölték a pakisztáni külügyminisztérium magasrangú tisztségviselői.

a két ország külügyminiszterei ezuttal islamabadban találkoznak, hogy folytassák a januárban új-delhiben tartott megbeszéléseket „az agresszióról és az erőszak alkalmazásáról való lemondásról”, szóló megállapodást illetően. a magukat megnevezni nem akaró külügyminisztériumi tisztségviselők szerint „a korábbiaknál jóval kedvezőbbek a lehetőségek az előrelépésre a tervezett szerződéssel kapcsolatban”, és rámutattak indira gandhi indiai miniszterelnök május végén zia ul-hak pakisztáni elnöknek küldött üzenetére. bár a levelet nem hozták nyilvánosságra, megfigyelők szerint abban a pakisztánnal való kapcsolatok békés rendezéséről kinyilvánított indiai óhaj fogalmazódott meg.

wr pi

07.02 020882 1016

Fi

-. -

sk0002 4 230 mtik1004

mcnamara

washington, 1982. augusztus 2. /mti/ - bizonyos amerikai körökben ismét egyszer célzatosan eltulozzák a szovjet katonai erőt és alulértékelik az amerikaiakat, - jelentette ki robert mcnamara, aki a hatvanas években a kennedy-, majd a johnson-kormányok hadügyminisztere volt, a jelenlegi helyzetet az 1960. évi kampányhoz hasonlította, amikor az amerikai hadügyminisztérium befolyásos emberei azt állították, hogy az egyesült államok elmaradt a szovjetuniótól a rakétatechnikában. a rákövetkező amerikai rakétaépítési kampány válthatta ki a fegyverkezési verseny új hullámain, miután a szovjetunió feltételezte, hogy az egyesült államok döntő fölénybe kíván kerülni vele szemben.

mcnamara állítása bizonyítására idézte a légierő egy 1962-es, eddig titkosan kezelt dokumentumát, amelyből kiderül: a tábornokok célja valóban az volt, hogy az amerikai fegyveres erők támadó kapacitása elegendő legyen döntő csapásra a szovjetunió ellen.

vasárnap a the washington post közölte mcnamara nyilatkozatát, amelyben emlékeztet, hogy a jelenlegi amerikai fegyverkezési hullám távolról sem az első eset, amikor „a társadalom egyes elemei,„ elferdítik a katonai erőviszonyokat, hogy igazolják a javasolt fegyverkezési programokat. véleménye szerint eltulozzák a helyzetet a hagyományos fegyverzetű erők vonatkozásában is: igaz, például, hogy a varsói szerződés csapatainak több harckocsija van Európában, de a nato harckocsi-elhárító erői, amelyek azokkal szemben állnak, elegendők. robert mcnamara az elmúlt évig a világbank elnöke volt s változatlanul befolyásos személyiség amerikai politikai és gazdasági körökben.

ha/so pi

07.07 020882 1661

F

--

sk0003 4 230 mtik1005

irak-irán

London, bagdad, 1982 augusztus 2. /reuter/ - változatlan hevességgel folynak a harcok basra iraki kikötőváros körül. bagdadi hadijelentések szerint az iraki csapatok vasárnap délután és az esti órákban több iráni támadást visszavertek - teherán ugyanakkor csapatainak sikeres előrenyomulásáról, s az irakiaknak okozott súlyos veszteségekről számolt be.

a basra bevételéért folyó, ramadan fedőnevű katonai akció husz napja alatt irán 27 ezer embert veszített, elsősorban alig kiképzett „forradalmi gárdistákat,„ - állítják bagdadban. a hírt iráni részről nem kommentálták.

pokolgép robbant vasárnap az iraki tervezésügyi minisztérium előtt parkoló gépkocsiban. a robbanásnak több halálos és sebesült áldozata van - jelentette, további részleteket nem közölve, a bagdadi rádió.

ai pi

07.10 020882 0821

--

sk0004 1 230 mtik1006

libanon - helyzet

new york/washington/jeruzsálem, 1982. augusztus 2. /ap/reuter/upi/afp/ - libanonban vasárnap délután - philip habib amerikai elnöki különmegbízott közvetítésével - újabb tüzszünet lépett életbe.

vasárnap délelőtt a június elején kezdődött invázió eddigi legnagyobb arányú szárazföldi, légi és tengeri támadását indították nyugat-beirut ellen az izraeli csapatok. elfoglalták a libanoni főváros repülőterét, s néhány száz méterre megközelítették a város legnagyobb palesztin menekülttáborát. az egyik libanoni baloldali rádió szerint az izraeli támadás hetven polgári áldozatot követelt, s 250 épületet döntött romba.

ariel saron izraeli hadügyminiszter vasárnap az abc televízióknak adott interjújában megerősítette a beiruti repülőtér elfoglalásának hírét, hozzátéve, hogy az nem jelenti a nyugat-beiruti palesztin állások elleni totális támadás kezdetét. hasonló értelemben

F

nyilatkozott jichak samir izraeli külügyminiszter is, aki vasárnap érkezett washingtonba. megismételte azt az izraeli követelést, hogy a palesztin fegyveresek haladéktalanul vonuljanak ki nyugat-beirutból, s hangoztatta, hogy „az izraeli és az amerikai kormánynak - minthogy céljaik azonosak - továbbra is szoros kapcsolatban kell maradniuk,,.

samir hétfőn találkozik reagan elnökkel, majd george shultz külügyminiszterrel. délután megbeszéléseket folytat caspar weinberger amerikai hadügyminiszterrel is.

tu ai pi

07.29 020882 1446

..-

sk0005 4 230 mtik1007

kina-japán /1. rész/

fléesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tókió, 1982. augusztus 2. /mti/ - a kina ellen elkövetett egykori japán császári agressziók tankönyvi mentegése miatt a kínai népköztársaság kormánya lemondta ogava heidzsi japán közoktatási miniszter szeptemberre kitűzött látogatását. ezzel újabb fordulatot vett a japán középiskolai történelemkönyvek átíratása nyomán a két ország között támadt diplomáciai bonyodalom. minthogy a tókiói tömegtájékoztatási eszközök beszámolóí szerint a pekingi sajtó fokozza a szigetországi történelemhamisítás kritikáját, s az ügyet immáron az 1978 augusztusában megkötött „béke- és barátsági szerződés,, aláírásának minősíti, japán hivatalos helyen nyílt szövegbeszéd tárgya: az incidens valamilyen formában érintheti szuzuki zenko kormányfő szintén szeptemberben tervezett pekingi utazását is.

ogava miniszter meghívásának érvénytelenítéséről vasárnap „soron kívül,, tájékoztatták a pekingi japán követ-tanácsost. sajnálatosnak minősítették, hogy japánban még mindig védelmezik a történelmi tények eltorzítását. ha ezt a problémát meg nem oldják, alkalmatlannak kell tekinteni ogava látogatását - hangsúlyozták. a japán külügyminisztérium, amelyet a bejelentés hideg zuhanyként ért, hétfőn azt fejtegette: mindent megtesz a dolgok rendezése érdekében.

a vezető japán napilap, az aszahi simbun úgy véli, hogy a kormányzó japán liberális demokrata pártban jelenleg a „héják,, hangja dominál, jóllehet a mérsékelt tényezők önvizsgálatot

fi

követelnek. utóbbiak nézete szerint peking határozott fellépése érthető. kinát ugyanis nyilvánvalóan veszélyérzet tölti el a japán alkotmányrevíziós törekvések, a nagyszabású haderőfejlesztés, sőt, a „reagani stratégia túlzott japán megnyergelése,, miatt. /folyt./

fn/so pi

07.33 020882 1797

..-

sk0006 4 230 mtik1008

kina-japán /2. rész/

a botrány belpolitikai vetületeként okinava szigetén széles körű aláírásgyűjtő mozgalom indult a japán militaristák saját népükkel szemben elkövetett gaztetteinek tankönyvi szépítgetése ellen. a könyvekből az oktatási minisztérium ki akarja hagyni azt a lábjegyzetet, amely tényként megállapítja: az 1945-ös okinavai harcok idején a császári helyőrség - a védelmi hadműveletek akadályozása címén - tegyilkolt 800 polgári személyt.

a polgári és a kommunista sajtó egyaránt erélyesen fejére olvassa szuzuki miniszterelnöknek: hamis az a beállítás, miszerint a tankönyvátírások nem a kormány rendeletére történnek. a kiadóknak minisztériumi revizorok tiltották meg, hogy némelyek - ugymond - „atyáink és nagyapáink bűneit firtassák,, az akahata, a japán kommunista párt lapja szerkesztőségi cikkben szólítja fel a szülőket, a tanárokat, mindazokat a japánokat, akik szívükön viselik a béke és a demokrácia sorsát, hogy kényszerítsék a kormányzatot az alkotmánysértő tankönyvrevízió jóvátételére.

fn/so pi

07.35 020882 1053

fi

..-

sk0007 4 230 mtik1009

varsói felkelés

varsó, 1982. augusztus 2. /mti/ - varsóban városszerte koszoruzási ünnepségeket tartottak vasárnap az 1944-es varsói felkelés évfordulója alkalmából. a város lakói, a nemzeti egységfront, a lengyel hadsereg, a háborus veteránok és a lengyel szocialista ifjúsági szövetség képviselői helyezték el a kegyelet virágait az ismeretlen katona sírjánál.

a lengyel főváros a hitleri megszállók ellen 1944. augusztus 1-én kirobbant és 63 napos hősiesség után elbukott felkelésre, az elesett több mint 15 ezer varsóira emlékezett.

zse/so pi

07.39 020882 0575

--

sk0008 4 230 mtik1010

rövid hírek

japán - tájfun

tokió, 1982. augusztus 2. /reuter/ap/ - 38 ember halálát okozta a hét végén a japán középső részén pusztító tájfun. az óránként 108 kilométeres sebességű szélvihar nyomán hatalmas áradások, földcsuszamlások voltak. több ezer ház víz alá került, az áradás utakat mosott el, s negyven hidat rombolt le.

ellopott láncfalpas

osnabrück, 1982. augusztus 2. /dpa/reuter/ - két brit katona meghalt, tizenöt ember pedig súlyosan megsebesült, amikor hétfőre virradó éjjel egy brit katonai láncfalpas jármű összeütközött osnabrück nyugatnémet városban a párizs-koppenhága között közlekedő expresszvonattal. a láncfalpas járművet a katonák ellopták a városban lévő brit laktanyából, s az őket üldöző katonai rendőrség elől menekülve ütköztek össze a vonattal. a vonatszerelvény mozdonya és négy kocsija kisiklott. a két katona meghalt, a vonat utasai közül mintegy 15 ember súlyosan megsebesült.

R

pápua uj-guinea - kormány

port moresby, 1982. augusztus 2. /reuter/ - a pápua uj-guinea-i parlament hétfőn michael samoret választotta meg az ország új miniszterelnökének.

gó ai pi

07.42 020882 1148

--

sk0009 4 300 mtik1011

gandhi nyilatkozata

new york, 1982. augusztus 2. /mti-ap/upi/ - indira gandhi indiai miniszterelnök vasárnap segélypolitikája megszigorítása miatt bírálta az egyesült államokat és azt is nehezményezte, hogy az egyesült államok nem ad nukleáris üzemanyagot india tarapuri atomerőművéhez.

az nbc tv-hálózat műsorában vasárnap nyilvánosságra hozott nyilatkozatában az indiai kormányfő „rossznak” minősítette azt az intézkedést, hogy az egyesült államok csökkentette hozzájárulását az indiának szánt alacsony kamatu világbank-kölcsönökhöz azon az alapon, hogy - amerikai értékelés szerint - az indiai gazdaság rendben fejlődik. „ezért büntetés jár?” - tette fel a kérdést indira gandhi. elmondta, hogy az amerikai intézkedés sok problémát okoz, mert a „világpiaci áron” - azaz magas kamatokért - szerzett kölcsönök miatt növekszik india adósságszolgálati terhe, s ez alapokat von el a fejlesztéstől. rámutatott, hogy az alacsony kamatu kölcsönök és segélyek nem csupán a fejlődő országok érdekét szolgálják: ezek az országok csak akkor lehetnek a fejlett tőkésországok termékeinek jó felvevőpiacai, ha saját gazdaságuk kielégítően fejlődik - mondta gandhi asszony.

az indiai kormányfő cáfolta, hogy országa atombombával rendelkezne, vagy ilyet gyártani akarna. ezen az alapon bírálta, hogy az egyesült államok továbbra sem hajlandó üzemanyagot szállítani a tarapuri atomerőműhöz. az amerikai fél ellenőrizni akarja a használt üzemanyag további sorsát, ezt viszont india ellenzi.

gandhi asszony visszautasította azokat a vádakot, amelyek a jó szovjet-indiai kapcsolatok miatt érték az egyesült államokban tett látogatása közben. országa el nem kötelezett politikájának értelmében kijelentette: „a szovjetunió barátai vagyunk,, , de ez

R

nem jelenti sem a „marxista rendszer”, elfogadását, sem azt, hogy e barátság miatt india ne lehetne jóban „másokkal is”, kijelentette, hogy éppen az indiai-amerikai „félreértések”, eloszlátása érdekében vállalkozott mult heti, 1971 óta második egyesült államok-beli hivatalos látogatására. a nehézségekért azonban félre nem érthető módon az amerikai politikát hibáztatta: az egyesült államok és pakisztán „jóviszonyának sem kellene kizárnia az egyesült államok barátságát india iránt”, - mondotta. megismételte, hogy a pakisztánnak nyújtott 3,2 milliárd dolláros amerikai katonai támogatás indiát fenyegeti.

sg pi

08.09 020882 2395

-.-

sk0010 1 230 mtik1012

Libanon - diplomácia

new york/washington/jeruzsálem, 1982. augusztus 2.
/ap/reuter/upi/afp/taszsz/ - tovább folytatódnak a diplomáciai erőfeszítések a libanoni kérdés megoldására. mint jelentettük, az ensz biztonsági tanácsának rendkívüli ülésén - amelyet a libanoni kormány kérésére hívtak össze - vasárnap este egyhangu határozat született, amelynek értelmében a világszervezet megfigyelőket küld a nyugat-beiruti helyzet ellenőrzésére. a határozat egyúttal felszólítja az érdekelt feleket a harci cselekmények haladéktalan beszüntetésére.

javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára a biztonsági tanácshoz intézett levelében közölte: üzenetet kapott jasszer arafattól, amelyben a palesztinai felszabadítási szervezet vb elnöke biztosította, hogy elfogadja a testület vasárnapi ülésének határozatát. a pfsz new york-i képviselőjén keresztül eljuttatott üzenetben arafat hangsúlyozta, hogy mindent megtesz a libanonba érkező megfigyelőkkel való együttműködés érdekében.

a biztonsági tanács ülése után alexander erskin ^{altábornagy,} a közel-keleti ensz fegyverszünet-ellenőrző szervezet /untso/ vezérkari főnöke megbeszéléseket folytatott az izraeli külügyminisztérium képviselőivel. az izraeli külügyminisztérium közölte erskinnel: a bt-határozatot először az izraeli kabinet elé kell terjeszteni megvitatásra. nem nyilatkozott egyértelműen arról, hogy erre mikor kerülhet sor. hírügynökségek rámutatnak, hogy ha az izraeli kormány visszautasítja a határozat elfogadását, a bt újabb hivatalos ülést tart majd.

F

reagan amerikai elnök vasárnap kijelentette: „alapvető jelentőségű, hogy a most életbe lépett tüzszünetet betartsák”, az amerikai külügyminisztérium közleménye ugyszintén azt hangoztatja, hogy a tüzszünet esetleges megsértése „lehetetlenné teheti philip habib amerikai elnöki különmegbízott közvetítő tevékenységét.”

mohamed abdel halim abu ghazala egyiptomi hadügy- és hadiipari miniszter a majo című hetilapban közölt interjújában izraelt vádolta a vasárnapi vérontás kiprovokálásával. ismét felszólította az egyesült államokat, hogy gyakoroljon nyomást izraelre a libanoni agresszió megszüntetése érdekében.

tu ai pi

08.18 020882 2176

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

kenya - reggeli összefoglaló

nairobi, 1982. augusztus 2. /mti- ap/upi/afp/reuter/ - vasárnap este maga daniel arap moi kenyai elnök jelentette be rádióbeszédben, hogy a kormányzathoz hű katonai és rendőri egységek csirájában elfojtották a légierő fiatal tisztjeinek aznapi puccskisérletét.

a kelet-afrikai ország fővárosából, nairobiból érkező hírügynökségi jelentések megerősítik, hogy a kormányerők urai a helyzetnek. a kenyai hatóságok mindazonáltal éjszakai kijárási tilalmat rendeltek el, és ultimátum formájában megadásra szólították fel az államcsínykísérlet még fogságba nem ejtett résztvevőit. az ap forrásai szerint a légierő több mint 300 tagját vették eddig őrizetbe, de a puccsisták vezére - állítólag egy ezredes - egérutat nyert.

diplomáciai források szerint az államcsínykísérlet, illetve annak elfojtása nem volt vértelen: jónéhány polgári személy életét vesztette, a kórházakban több mint ötven személyt sérülésekkel ápolnak. a kenyai elnök rádióbeszédében arra szólította fel az események által érintett területek - maga a főváros és a puccsisták fészkeinek vélt közeli légitámaszpont mellett fekvő település - lakóit, hogy „maradjanak mindaddig otthonaikban, amíg ez a zavar el nem mulik”, nairobiában az alvilág a bizonytalan helyzetet kihasználva fosztogatja az üzleteket, és a dézsmálásban alkalmi tolvajok százai is résztvesznek.

F

a upi szerint az államcsinykísérlet szerzői bizonyára azért időzítették akciójukat éppen mostanra, mert egy, a múlt héten megkezdődött hadgyakorlat több szárazföldi egységet a fővárostól távoli vidékeken tartott, az első kommentátorok egyébként csak találgatnak, hogy a puccsisták próbálkozása mögött konkrétan milyen belső erők álltak, a volt alelnök, az általában baloldalinak mondott oginga odinga köré csoportosuló ellenzékieknek egyelőre nincs bizonyítható köze a puccshoz, megfigyelők viszont figyelemreméltónak tartják azt, hogy a puccsisták a központi rádió megszállásakor egészen nyilvánvalóan a korábbi hónapokban letartóztatott néhány baloldali radikális diák, illetve tanár szabadonbocsátását követelték, állítólag a puccs óráiban számos jele volt annak, hogy a diákok rokonszenveznek a légierő lázadó tisztjeivel.

kenya az egyesült államok talán legmegbízhatóbb fekete-afrikai szövetségese, washington fegyvereket és a katonai védelem ígéretét adja kenyának cserébe azért, hogy az amerikai haditengerészet használhatja az indiai-óceán parti mombasa kikötőt.

ku pi

08.33 020882 2473

--

sk0012 4 230 mtik1014

tornádó a várnai-öbölben

szófia, 1982. augusztus 2. /mti/ - a tősgyökeres várnaiak szerint is a fekete-tengeren ritkán látott természeti jelenségnek, az egyesült államok délkeleti részén és a mexikói-öbölben tornádóként ismert viharos forgószélnek lehetnek tanúi azok, akik július 27-én este 9 óra tájban a várnai kikötő georgi georgiev kapitányról elnevezett jachtklubjának teraszán tartózkodtak, keleti irányból a világítótornyáról is ismert galata-fok felé nagy sebességgel hatalmas, csaknem vertikális vizoszlop száguldott, a sötét viharfelhők árnyékában a part felé tartó vizoszlop egy mitikus lény hatalmas fehér ormányához hasonlított, a forgószél mindössze 5-6 perc alatt több kilométeres távolságot járt be galata-foktól karantína településig, ahol másodpercek alatt lecsendesedett, s nyomában nagy erejű nyári zivatar tört ki.

Fi

a várnai tengeri meteorológiai szolgálat szakemberei szerint az előző napok melegfrontja kedvezett a tornádó kialakulásának, amely ezúttal szerencsére sem a hajókban, sem a parton tartózkodókban nem tett kárt.

ék/so pi

08.35 020882 1082

--

sk0013 4 230 mtik1015

tyihonov válasza raymond goornak

moszkva, 1982. augusztus 2. /mti/ - nyikolaj tyihonov, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke a szovjetuniónak a nemzetközi biztonság néhány kérdésével kapcsolatos álláspontját fejtette ki a raymond goor kanonokhoz, az ismert belga közéleti személyiséghez intézett üzenetében, az európai biztonságért és együttműködésért küzdő nemzetközi bizottság lenin-békedijas elnöke a közelmúltban levelet küldött a szovjet kormányfőnek és eljuttatta hozzá a bizottságnak a helsinki tanácskozásokon résztvevő országok kormányaihoz intézett felhívást, ez felszólítja az érdekelteket a fegyverkezési hajszák megfékezésére, Európának a nukleáris háború veszélyétől való megmentésére, a helsinki folyamat folytatására.

hétfőn moszkvában közzétett válaszában a szovjet kormányfő hangsúlyozza, hogy a szovjetunió egyoldalúan vállalt, a leszerelést szolgáló intézkedéseivel jelentősen hozzájárult a nemzetközi, s ezen belül az európai béke és biztonság erősítéséhez, a nemzetközi közvélemény most joggal vár hasonló lépéseket a többi nukleáris hatalmaktól.

a szovjetunió azt kívánja, hogy maradéktalanul eltűnjenek Európából mind a közepes hatótávolságú, mind a harcászati nukleáris fegyverek, kész azonban arra, hogy fokozatosan, egyszerre csak néhány száz darabbal csökkentse a két fél, a szovjetunió és a nato Európában található közepes hatótávolságú nukleáris fegyvereit.

„arra törekszünk, hogy megállapodást érjünk el a hadászati fegyverzet korlátozásáról és csökkentéséről. javasoltuk, hogy már most fagyasszuk be a szovjetunió és az egyesült államok hadászati rendeltetésű fegyverzetét. mennyiségi befagyasztásról van szó, s arról, hogy a lehető legnagyobb mértékben korlátozzuk a fegyverek korszerűsítését. ebben a szellemben igazságos, becsületes megállapodásra törekszünk a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon.

Fi

azonban meg kell állapítanunk, hogy a tárgyalások megkezdése még nem minden. ennél sokkal fontosabb, hogy hasznos eredmények szülessenek a megbeszéléseken, s azok leple alatt ne folytatódják tovább a fegyverkezési hajsza, - írja üzenetében a szovjet kormányfő.

nyikolaj tyihonov végezetül megállapítja, hogy az európai népek érdekei megkövetelik a helsinki záródokumentumban foglaltak maradéktalan végrehajtását. határozottan vissza kell venni minden olyan próbálkozást, amellyel kárt akarnak okozni az európai együttműködésnek akár politikai, kereskedelmi-gazdasági, akár kulturális, vagy humanitárius téren.

fl/jp pi

08.48 020882 2516

--

sk0014 4 230 mtik1016

téli előkészületek moszkvában

moszkva, 1982. augusztus 2./mti/ - még javában tart a nyár moszkvában - sokan még csak most kezdik meg nyári szabadságukat - de már megkezdődtek a téli előkészületek. ellenőrzik a városi gáz- és vízszolgáltatási hálózatot, új aszfaltréteggel vonják be a tavaly télen felfagyott utszakaszokat. javítják a hőeltakarító gépeket, s a jeges, havas utak szórásához kellő mennyiségű homokot igyekeznek felhalmozni.

az elmúlt télen előfordult, hogy a harminc fokos hideg gyakorlatilag egybefüggő jégpályát alakított ki a főutakon, aminek következtében minimálisra csökkent a felszíni közlekedés, napokra megbénult a villamosforgalom.

a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottságának múlt heti - a témával foglalkozó ülésén - élesen bírálták azoknak a kerületeknek a vezetőit, ahol nem fordítanak kellő gondot a téli felkészülésre. több városrészben ugyanis akadózik a hibás távfűtővezetékek kijavítása, az uttisztító gépek karbantartása.

kr/jp pi

09.00 020882 1003

--

sk0015 4 300 mtik1017

cheysson kínában

peking, 1982. augusztus 2. /mti-ap/ - kínában nagyra értékelik franciaország „független külpolitikáját”, és remélik, hogy françois mitterrand köztársasági elnököt jövőre pekingben üdvözölhetik - mondta vasárnap a kínai fővárosban claude cheysson francia külügyminiszternek csao ce-jang kínai kormányfő.

claude cheysson pénteken érkezett hivatalos látogatásra pekingbe. érkezésekor azt mondta, hogy mitterrand „néhány hónap múlva”, kínába látogat. a francia külügyminiszter szombaton találkozott huang hua kínai külügyminiszterrel, vasárnap csen mu-hua kínai külkereskedelmi miniszterrel is, hétfőn pedig teng hsziao-ping, a kkp alelnöke fogadja őt.

cheysson javasolta, hogy a gazdasági kapcsolatokban a kereskedelmi forgalmat bővítsék ipari együttműködéssel.

az új kína hírügynökség szerint a francia és a kínai fél egyetértett „a legtöbb nemzetközi kérdésben”, mindazonáltal a francia-kínai viszonyt néhány probléma terheli, amelyekről a hírügynökség nem tett említést. így például a francia-kínai kereskedelemben mérleghiány mutatkozik franciaország kárára, pekingben nehezményezik, hogy franciaország segélyeket ad vietnamnak, párizsban pedig azt, hogy kínában javító-nevelő munkára ítélték egy francia diplomata kínai menyasszonyát.

sg pi

09.06 020882 1304

--

sk0016 4 230 mtik1018

usa - neutron

brüsszel, 1982. augusztus 2. /reuter/ - az egyesült államok nyugat-európai nato-szövetségeseivel való előzetes konzultációk nélkül olyan tervet dolgozott ki, amelynek értelmében megkértszerezheti - sok ellentétet kiváltott - neutron-fegyver arzenálját -, közölte a nato egyik szóvivője brüsszelben.

mint a brüsszeli szóvivő rámutatott, a nyugat-európai kormányok mindeddig még nem hoztak politikai döntést a neutron fegyverről. a szóvivő szerint, amíg ilyen döntés nincsen, az egyesült államok

R

„szabádon készíthet terveket ilyen jellegű fegyverekről,,. a nyugat-európai nato-szövetségeseket - hangoztatta a brüsszeli szóvivő - csak az nyugtalanítaná, ha az amerikai kormány egyoldalú döntést hozna ilyen fegyverek európai telepítéséről.

a szóvivő kijelentette: az amerikai kormánynak tárgyalnia kell a kérdéssel a nyugat-európai kormányokkal, mielőtt bármiféle konkrét döntést hozna az ügyben.

a tervekben szereplő új - w62 elnevezésű - kisméretű nukleáris lövedék hatszor akkora erejű sugárhatást idéz elő, mint a hagyományos nukleáris fegyver. a lövedéket - mint amerikai kongresszusi források rámutatnak - elsősorban nyugat-európában vetnék be.

tu pi

09.44 020882 1205

--

sk0017 4 230 mtik1019

elte-kórus - zenei világtalálkozó

róma, 1982. augusztus 2. /mti/ - róma a házigazdája a xiv. ifjúsági zenei világtalálkozónak, amelynek fővédnöke sandro pertini olasz köztársasági elnök. a fesztiválra 16 országból érkeztek énekkarok, zenekarok, jazz- és táncgyüttesek, összesen 1200 fiatal muzsikussal, köztük az elte bartók béla énekkarának tagjai.

a magyar énekesek baross gábor vezényletével nagy sikerrel mutatkoztak be vasárnap este. az énekkar barokk kompozíciókat, valamint bartók, kodály, bárdos, szokolay és petrovics kórusműveket szólaltatott meg. az estén komoly sikerrel működött közre szakály ágnes cimbalomművész. az elte énekkara még két önálló hangversenyt ad, egyet rómában, egyet pedig ostiában.

az idei fesztivál megvalósításában, többek között róma város tanácsa, a nemzetközi ifjúsági alapítvány és a nemzetközi zenei szövetség vállalt főszerepet. a programban augusztus 1. és 11. között több mint 80 hangverseny szerepel. a koncerteket többek között a palazzo braschiban, a campidoglión, a villa borghese-parkban és a santa maria sopra minerva templomban rendezik.

F

augusztus 5-én este az európai ifjúsági zenekar és a 300 tagú nemzetközi fesztiválkórus claudio abbado vezényletével verdi te deumát szólaltatja meg, öt nappal később gabriele ferro, a nemzetközi fesztiválzenekarral és kórusokkal sztravinszki zsoltár-szimfóniáját adja elő.

lindner andrás/so ku pi

09.59 020882 1423

--

sk0018 4 230 mtik1020

izraeli támadás - tudósítói /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. augusztus 2. /mti/ - az izraeli ostrom legkegyetlenebb megpróbáltatásait élte át vasárnap az 50 napja bekerített nyugat-beirut libanoni és palesztin lakossága. az izraeli légierő, a tüzérség, a hadiflotta és a harckocsik 14 órán át bombázták, ágyúzták megkülönböztetés nélkül a város valamennyi körzetét. nem végleges adatok szerint 165 a halottak és 400 a sebesültek száma. a kórházak képtelenek ellátni és elhelyezni a nagyszámú sebesültet.

a hajnali 1/2 4-kor kezdődött, összehangolt támadás eredményeként az izraeli inváziós hadsereg szorosabbra zárta az ostromgyűrűt beirut körül. a több irányból előnyomuló páncélosok elfoglalták beirut nemzetközi repülőtérét és két oldalról megközelítették a város peremén lévő borzs brazsneh palesztin menekülttábor. ariel saron hadügyminiszter személyesen is elismerte, hogy a területszerző akció célja az izraeli pozíciók javítása volt. más tel-aviv-i szóvivők arra helyezték a hangsúlyt, hogy izrael a libanoni fővárosra nehezedő katonai nyomás fokozásával kívánja siettetni a bekerített palesztin harcosok és vezetőik eltávolítását. az izraeli vadászbombázók egyetlen napon 150 bevetésben támadták a bekerített várost.

beirut-i elemzők rámutatnak, hogy a kilencedik hetébe lépett invázió kezdete óta az izraeli hadvezetés mindig hasonló megfontolásból rugta fel az egymást követő tüzszüneteket. a kérdés most csupán az, hogy a vasárnapi, ötkilométeres előnyomulás az általános roham előjátéka volt-e, avagy annak a „szalámi-taktikának”, a része, amely a déli kerületek, palesztin menekülttáborok szakaszos elfoglalását irányozza elő. saron cáfolta, hogy döntés született volna nyugat-beirut bevételeéről, de

F

hozzátette, hogy ellenkező értelmű kormányhatározatról sincs szó. bárhogy is legyen, a tények tanúsága szerint az izraeli hadsereg csak azért nem hatolt be nyugat-beirutba, mert a rohamot megállította a palesztin gerillák, a szíriai katonák és a libanoni haladó erők hősiességének ellenállása. /folyt./

... bz/so ku pi

11.02 020882 2091

-.-

sk0019 4 230 mtik1021

izraeli támadás /2. rész/

a philip habib amerikai megbízott közvetítésével létrejött új, kilencedik tűzszünet sem ígérkezik hosszú életűnek. minthogy izrael fennállása óta egyetlen ENSZ-határozatot sem fogadott el, valószínű, hogy elutasítja a biztonsági tanács vasárnapi döntését is, amely Libanon és a PFSZ hozzájárulásával - úgy rendelkezett, hogy ENSZ-megfigyelőket küldenek Beirutba és környékére a tűzszünet megszilárdítása végett. a tűzszünet átmeneti nyugalomát kihasználva a mentők folytatták a romok alá temetett sebesültek, halottak kiszabadítását. még hétfőre virradóra is égtek az izraeli gyújtóbombák által okozott hatalmas tüzek.

változatlanul kiméretlen a polgári lakosság ellen irányuló izraeli blokád. az egy hete kikapcsolt áramszolgáltatás helyreállítása nélkül jórészt propagandafogásnak tekinthető a vízellátás állítólagos felújítása is, hiszen villany nélkül nem működnek sem a központi, sem a lakóházi szivattyutelepek.

... bz/so ku pi

11.04 020882 0984

FC

-.-

sk0020 4 300 mtik1022

kína - japán

peking, 1982. augusztus 2. /mti-reuter/ - pekingben hétfőn megdöbbenő fényképeket hoztak nyilvánosságra azokról a rémtettekről, amelyeket a második világháború idején a japán hadsereg követett el kína általa elfoglalt részén. kína ily módon is kifejezésre juttatja, hogy elítéli a „történelem átírására”, tett japán kísérleteket.

a zsnmin zsipao, a kkp lapja hétfői számában megjelent fényképeken élve eltemetett emberek és hullahegyek láthatók. a felvételek 1937-ben készültek, a nankingi mészárlás idején, amelynek 340 ezer ember esett áldozatul.

mint korábban jelentettük, a japán kormány jóváhagyásával száműzték a japán iskolai történelemkönyvekből az „invázió”, kifejezést a kínai hadjárattal kapcsolatban és más módon is enyhíteni igyekeznek japán kína iránti második világháborús felelősségét. a kínai napilap értesülése szerint a japán tankönyvek most már a kínaiakat teszik felelőssé a nankingi tömeggyilkosságért.

a reuter brit hírügynökség megjegyzi, hogy a japán történelemhamisítás felháborodást keltett a két Koreában is. Koreát 1910-től 1945-ig tartotta megszállva Japán.

a zsenmin zsipao már korábban is nyilvánosságra hozott egy sorozat fényképet a nankingi mészárlásról, de a mostani felvételek minden eddiginél borzalmasabbak. a fotókhöz fűzött kommentár szerint „a japán gyilkosok közel s távol mindenkit legyilkoltak, aki a szemük elé került, leromboltak minden házat és a mészárlást hat hétig folytatták,„.

Japán hivatalos személyek már kifejezték aggodalmukat, hogy az iskolakönyv-botrány miatt kétségessé válik Szuzuki Zenko japán kormányfő szeptemberre tervezett pekingi látogatása, amelyre a kínai-japán diplomáciai kapcsolatok felvételének 10. évfordulója alkalmából kerülne sor.

... sg ng

12.08 020882 1783

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

rövid hírek

japán tájfun

tokió, 1982. augusztus 2. /afp/ - már 51 halálos áldozata és legkevesebb 78 sérültje van a japán középső és nyugati részére vasárnap rá tört tájfunnak - jelentette be hétfőn a japán rendőrség. az eltűntek listáján 26 személy neve szerepel. a bess néven „törzskönyvezett”, tájfun sorrendben a tizedik, amely idén a távolkeleti szigetországban pusztított. a forgószél 64 házat döntött romba, a „kiséretében”, érkezett felhőszakadások 23 ezer lakást árasztottak el. megszakadt a tokió és oszaka közötti vasuti összeköttetés is. tokióban 58 ezer lakásban szünetel az áramszolgáltatás.

alpinisták halála

zermatt /svájc/, 1982. augusztus 2. /upi/ - a hirtelen kitört hóviharak és a fagypont alatti hőmérséklet következtében nyolc alpinista lelte halálát a hét végén a svájci alpokban - jelentette a svájci hegyimentő szolgálat. szombaton a zermatt környéki lejtőkön lavina sodort el egy 12 főnyi csoportot: négy hegymászó életét vesztette, a többiek /vegyesen férfiak és nők/ súlyos sérüléseket szenvedtek. a 4.478 méter magas matterhorn északi lejtőjén a hóviharcspadába ejtett hét japán alpinistát. mire a mentőhelikopter értük tudott menni, két hegymászó már meghalt, súlyos fagyási sebekkel borított társaik pedig erejük végén jártak. a központi alpokban két nyugatnémet turista vesztette életét.

colombo latin-amerikában

róma, 1982. augusztus 2. /upi/ - emilio colombo olasz külügyminiszter hétfőn három országot érintő, nyolcnapos latin-amerikai körutra indult. utjának első állomása peru, ahol három napot tölt, csakugy, mint brazilában. a meglátogatandó harmadik ország argentina lesz.

vi ng

13.33 020882 1676

--

Krs

sk0022 4 230 mtik1024

amerikai tudósító kiutasítása

moszkva, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - a szovjet külügyminisztérium sajtóosztálya hétfőn közölte andrew nagorskival, a newsweek amerikai hetilap moszkvai tudósítójával, hogy visszavonta akkreditálását, mert ismételten visszaélt a szovjetunió területén biztosított újságírói jogokkal.

nagorski 1981. októberében vologdában egy helyi lap főszerkesztő-helyettesének névkártyáját felhasználva szovjet újságírónak próbálta kiadni magát. ez év júniusában „lengyel turistaként”, rovnóban igyekezett értesüléseket szerezni. július 28-án - átutazóban tadzsikisztán fővárosán, dusanbén - megkísérelt bejutni kurban-tübé-be, megsértve ezzel a külföldiek szabad mozgására vonatkozó szabályokat. a városka hatóságai őrizetbe vették az amerikai újságírót.

te ht ng

13.46 020882 0810

--

sk0023 4 230 mtik1026

vietnami külügyminiszter - interju

dzsakarta, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - vietnam azonnal kivonja csapatait kambodzsából, amint kina felhagy az indokinaai országok szuverenitása és biztonsága elleni fenyegetéssel - jelentette ki nguyen co thach vietnami külügyminiszter a soara karya című indonéziai napilapnak adott interjújában.

kina - mutatott rá a vietnami diplomácia vezetője - folytatja felforgató akcióit és területi igényekkel lép fel nemcsak az indokinaai, hanem az asean-országokkal szemben is. a kínai vezetés terveinek megvalósításához thaiföldet használja fel, amelynek területén felfegyverzett khmer ellenforradalmi csoportok tevékenykednek. a kinából származó fegyverek a thaiföldi hatóságok tudtával jutnak el ezekhez a csoportokhoz. ily módon - hangsúlyozta a vietnami külügyminiszter - most is, akárcsak a délkelet-ázsiai országok elleni amerikai agresszió éveiben, thaiföldet az indokinaai népekkel szemben ellenséges erők támaszpontjává változtatták.

a vietnami kormány - emlékeztetett rá nguyen co thach - a kambodzsai népköztársasággal való megállapodás alapján úgy határozott, hogy kivonja csapatainak jelentős részét kambodzsából, ezzel is bizonyítva, hogy a térség békéjének és biztonságának megteremtésére törekszik. vietnam és kambodzsza kész a csapatkivonás folytatására, ha peking megszünteti a pol-potista bandák kambodzsába történő átdobását és felhagy azzal, hogy thaiföldet hidfőállásként használja az indokínai országok elleni agresszió céljából.

vietnam a maga részéről többször is javasolta kínának, hogy kössenek kétoldalú meg nem támadási és be nem avatkozási szerződést.

a vietnami külügyminiszter végezetül hangsúlyozta: az indokínai országok legutóbbi miniszteri konferenciáján előterjesztett javaslatok fő célja az, hogy a béke és a stabilitás övezetévé tegyék a térséget.

te/na ht ng
14.27 020882 1868

--

sk0024 4 230 mtik1027

rövid hírek

casaroli

róma, 1982. augusztus 2. /upi/ap/ - agostino casaroli bíboros, a pápai bizottság /kormány/ elnöke, az egyházi közügyek tanácsának titkára /külügyminiszter/ hétfőn az egyesült államokba utazott. a bíboros részt vesz egy katolikus szervezet évfordulós ünnepségén, majd találkozik reagan elnökkel.

erdőtüzek

athén, 1982. augusztus 2. /reuter/ - görögországban vasárnap egyidőben több erdőtűz keletkezett, gyaníthatóan gyújtogatás következtében. két ember meghalt, több épület a lángok martaléka lett. a tüzoltók hétfő délelőttre gyakorlatilag megfékeztek a tüzeket, csak athéntől északra és korinthosz környékén parázslott még az erdő. a kormány mintegy 140 ezer dollárnyi jutalmat tűzött ki a gyújtogatók nyomára vezető személyeknek. egy éve már volt hasonló eset: akkor a katonai rendszer alatt elkövetett bűneikért életfogytiglanra ítélt személyek szabadonbocsátása érdekében gyújtogatott egy jobboldali csoport.

észak-írország

belfast, 1982. augusztus 2. /ap/upi/ - gépkocsi alá rejtett pokolgép robbant hétfőn belfast ban és súlyosan megsebesített egy katonát. a merényletet az ír köztársasági hadsereg egyik csoportja, az ír nemzeti felszabadító hadsereg vállalta magára, és a sajtóhoz eljuttatott üzenetében további akciókkal fenyegette meg a biztonsági erőket.

nőkongresszus

helsinki, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - hétfőn helsinki-ben befejeződött a nemzetközi nőszövetség 26. kongresszusa. a harminc országból érkezett 200 küldött a nőknek a társadalmi és a politikai életben elfoglalt szerepéről tanácskozott. a szervezet új vezetőségének megválasztása után 1986-ra tüzték ki a következő kongresszust.

szingh - karmal

kabul, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - zail szingh, india nemrég beiktatott új államfője üzenetet küldött babrak karmal afgán vezetőnek, kifejezve reményét, hogy a két ország szoros kapcsolatai a jövőben tovább fejlődnek a két nép és a világ békéje érdekében.

ta ht ng

15.01 020882 1987

--

sk0025 4 230 mtik1028

izraeli támadás - 2

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. augusztus 2. /mti/ - a libanoni fővárost ostromló izraeli csapatok parancsnoka hétfőn felszólította a bekerített nyugat-beirut lakosságát, hogy meneküljön el, amíg nem késő. a nagyobb nyomadék kedvéért hozzátette, hogy az izraeli páncélosok vasárnapi előretörése „rendkívül előnyös feltételeket teremtett a város bevételéhez,,.

a nyílt fenyegetés komoly voltát bizonyítja, hogy az ujonnan elfoglalt állások megerősítésével párhuzamosan, a kilencedik tűzszünet megsértésével az izraeli tüzérség hétfő reggel óta folyamatosan lövi beirut déli peremvidékét. a déli órákban

fokozódott az ágyzás hevessége, bár korántsem érte el a vasárnapit, amikor 14 óra alatt 185 ezer lövedék, mintegy 26 ezer tonna robbanóanyag zúdult a városra. az izraeli támadási terveket igazolja az is, hogy tel aviv szándékosan halogatja az állásfoglalást a biztonsági tanács vasárnapi határozatával, a tüzszünetet ellenőrző ensz-megfigyelők kiküldésével kapcsolatban. az izraeli rádió szerint nem kétséges, hogy a kormány döntése elutasító lesz.

khalil al-vazir /abu dzsihad/, a palesztin fegyveres erők parancsnoka visszautasította azt a képtelen izraeli vádat, hogy a palesztin gerillák sértették meg a tüzszünetet. „a támadás mérete önmagában is rácsafol erre a hazugságra. miért sértették meg a számunkra előnyös tüzszünetet?„ - tette fel a kérdést a palesztin vezető.

bz/na ng
15.27 020882 1470

-.-

sk0026 4 230 mtik1029

usa - libanon

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. augusztus 2. /mti/ - a palesztinok elfogadták az arab liga tervét a libanonból való kivonulásra, de az izraeli támadások aláásták a megegyezést - jelentette ki a pfsz ensz-megfigyelője. hasszan abdel rahman hétfőn a cbs-nek adott nyilatkozatában hangsúlyozta: a szervezet elvben hajlandó arra, hogy katonai erőit kivonja beirutból, de ehhez arra volna szükség, hogy izrael szüntesse meg a blokádot a város körül, szabadítsa fel az országutakat. rahman arra a kérdésre, vajon elismeri-e a pfsz az ensz biztonsági tanácsának 242. és 338. számú határozatát, így válaszolt: amint jasszer arafat, a pfsz vb elnöke a közelmúltban amerikai képviselőknél is elmondta, a pfsz úgy hajlandó elismerni valamennyi ensz-határozatot, ha egyidejűleg izrael is elismeri a világszervezet döntéseit a palesztin állam felállításáról.

jichak samir izraeli külügyminisztert hétfőn washingtonban fogadja reagan elnök és george shultz külügyminiszter. az amerikai kormány növekvő nyugtalansággal figyeli izrael gátlástalan magatartását a libanoni kérdésben és reagan várhatóan „mérsékletet, igényel majd samirtól. a múlt héten hasszan ali egyiptomi külügyminiszter járt washingtonban. hír szerint mubarak elnök, akinek levelét hozta reagannak, azon a véleményen van, hogy a „camp david-i folyamatnak, vége, ha washington nem tudja elérni izrael távozását libanonból.

az amerikai tv-állomások és lapok bőséges helyszíni tudósításai az izraeli erők pusztító, gyilkos beiruti támadásairól nem maradnak hatástalanul a közvéleményre. a washingtoni kormány szempontjából természetesen fontosabb, hogy a fejlemények következtében tovább romlik viszonya az amerikai érdekek szempontjából kulcsfontosságúnak tartott arab országokkal, egyiptommal és szaúd-arábiával. a helyzetet csak bonyolítja, hogy a the washington post hétfői jelentése szerint a cia már a múlt héten jelezte: izrael tartós megszállásra rendezkedik be dél-libanonban. a megszállt területek igazgatását izraeli polgári személyek veszik át a katonáktól, a fizetőeszköz az izraeli sékel lett, a szétrombolt libanoni kikötők forgalmát az izraeli haifába irányítják át, a légiforgalmat libanonban is az izraeli el-al bonyolítja.

ha/na ng

15.49 020882 2288

-.-

sk0027 4 230 mtik1030

brezsnyev-üzenet reaganhez

moszkva, 1982. augusztus 2. /mti/ - leonyid brezsnyev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke a libanoni helyzet súlyos kiéleződése miatt személyes üzenetben fordult ronald reaganhez, az egyesült államok elnökéhez.

brezsnyev üzenetében fehívja az amerikai elnök figyelmét arra, hogy izrael hitszegő módon ismét megszegte a beiruti tüzszüneti megállapodást és nagyszabású támadást indított a város nyugati szektora ellen. beirutban kegyetlenül gyilkolják a békés lakosságot, és tovább rombolják a várost.

a szovjet államfő felszólítja az amerikai elnököt, hogy a legsürgősebben éljen a rendelkezésére álló lehetőségekkel, és akadályozza meg a lakosság további irtását a libanoni fővárosban. a helyzet annyira súlyos és válságos, hogy a legsürgősebb intézkedésekre van szükség.

brezsnyev üzenetében hangsúlyozza, hogy libanonnak és különösen beirut lakosságának a tragédiája vetörölhetetlen foltként szárad azok lelkiismeretén, akik megállíthatnák az agresszort, de nem teszik.

kr/mh ht ng

15.55 020882 1069

-.-

sk0028 4 230 mtik1031

kenyai helyzetkép

nairobi, 1982. augusztus 2. /afp/upi/reuter/ - hétfőn délelőtt ülést tartott a kenyai kormány daniel arap moi államfő elnökletével - jelentette a kna kenyai hírügynökség.

az elnök, a fegyveres erők főparancsnoka és a miniszterek áttekintették a vasárnapi puccskísérlet nyomán kialakult helyzetet. a kormány megegyezését nyilvánította a hadsereg intézkedéseivel, amelyeket a lázadás leverésére tett, és helybenhagyta az este hat órától reggel hétig nairobi és nanyukiban elrendelt kijárási tilalmat. /ez utóbbi 150 kilométerre északra fekszik a fővárostól, és itt van a légierő főparancsnoksága./ a miniszterek lojalitásukat fejezték ki az elnök és a kormány iránt - közölte a hírügynökség, amely a tanácskozás színhelyét nem jelölte meg.

a nairobiból érkezett jelentések szerint az elnök testőrségét is adó elit alakulatok a főváros környékén és nanyukiban továbbra is ellenálló csoportok felszámolásával vannak elfoglalva. kormányforrások szerint a puccsot megkísérlő légierő legkevesebb 71 tisztje vesztette életét és eddig még meghatározhatatlan számú polgári lakos is meghalt az összecsapásokban. hétfőn reggel még nairobi is hallatszottak lövések. a város utcái nagyrészt kihaltak, a szemtanúk szerint csak járőrök közlekednek, illetve néhány kereskedő merészkedett ki otthonából, hogy megpróbálja menteni a menthetőt az éjszakai fosztogatások során feltört üzletéből.

... ta ng
16.09 020882 1436

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

vajdasági ellenőrzés

varsó, 1982. augusztus 2. /mti/ - a nowosadi vajdaságban hétfőn nagyszabású komplex ellenőrzés kezdődött a lengyel fegyveres erők vezetésével. az augusztus 17-ig tartó akcióban részt vesznek a lemp revíziós bizottságának munkatársai, a közigazgatási és környezetvédelmi, az egészség- és társadalomvédelmi, a belkereskedelmi és a mezőgazdasági minisztérium képviselői, valamint a legfelsőbb energetikai felügyelőség szakértői is.

Lengyelország e legdélibb vajdasága /zakopana és környéke/ immár a hetedik vajdaság, ahol ilyen átfogó, mindenre kiterjedő ellenőrzést tartanak. a több mint két hét alatt elsősorban az építőipar, a közlekedés és szállítás, a környezetvédelem, az egészségügyi ellátás, a kereskedelem és a szolgáltatások helyzetét, irányításának színvonalát tekintik át.

a nagyszabású akció célja felmérni a vajdaság helyzetét ahhoz, hogy a helyi közigazgatás és az országos vezetés elrendelhesse a szükséges intézkedéseket és változtatásokat. befejeztével értékelni fogják a helyi állami szervek és az egész vajdaság vezetésének munkáját. az ellenőrzés irányítói szükség esetén személyi változtatásokat is javasolhatnak. erre alig néhány héttel ezelőtt a pilai vajdaságban már sor is került: mivel a márciusi vizsgálat során feltárt hiányosságokat a vajdaság vezetői a júliusi újabb ellenőrzésig nem számolták fel, a lengyel kormány döntése nyomán leváltották a pilai vajdát és helyettesét.

zse/na ht ng

16.16 020882 1471

-.-

sk0030 4 230 mtik1034

Libanon - délután

beirut/tel-aviv/jeruzsálem/kuwait/algir, 1982. augusztus 2. /upi/ap/reuter/afp/ - a palesztinai felszabadítási szervezet harcosai és az izraeli hadsereg egységei hétfőn tüzharcba bocsátkoztak egymással nyugat-beirut közelében, a repülőtér melletti palesztin menekült-tábor déli részénél.

a pfsz közleménye szerint az izraeliek sértették meg a libanon elleni invázió óta immár kilencedik tüzszünetet, amikor tüzérséggel és harckocsikkal löni kezdték a palesztin állásokat. izraeli katonai források szerint csak szórványos összecsapásokra került sor.

a beirutban tartózkodó philip habib elnöki különmegbízott helyettese, morris draper amerikai külügyi államtitkárhelyettes találkozott menahem begin izraeli kormányfővel. a tárgyalás eredményéről semmit nem hoztak nyilvánosságra.

az izraeli kormány még nem döntötte el, hogy együttműködjön-e a világszervezet megfigyelőivel - közölték hivatalos izraeli források, de annak a nézetüknek adtak hangot, hogy a megfigyelők nehezítenék a ,,politikai erőfeszítéseket,,. begin miniszterelnök ragaszkodott

H

ahhoz, hogy a kabinet csak a hét végén foglaljon állást, amikor samir külügyminiszter visszatér washingtonból.

faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője hétfőn kuwaitban megbeszélést folytatott szabah al-ahmad al-szabah sejjkel, kuvait külügyminiszterével. érkezésekor adott nyilatkozatában a pfsz „külügyminisztere”, leszögezte, hogy nem vonulnak ki libanonból, ha nem hajtják végre teljes egészében a dzsiddában elfogadott hatpontos tervet.

az algériai hivatalos hírügynökség vasárnap este kiadott nyilatkozatában úgy foglalt állást, hogy nem eredményezne „igazságos és tartós megoldást”, ha a palesztin harcosokat „palesztina nemzeti területén kívül”, helyeznék el. ez közvetett elutasító állásfoglalásnak értelmezhető azzal az elgondolással kapcsolatban, hogy a pfsz egységeit algériába telepítenék le.

kj fg bs

17.46 020882 1948

--

sk0031 4 230 mtik1035

honduras

new york, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - a honduras-ból érkező jelentések szerint a közép-amerikai országban harci készültségbe helyezték a hadsereget. szombaton és vasárnap megtiltották a katonák eltávozását, a szabadságon lévőket pedig visszahívták szolgálati helyükre. tegucigalpa, a főváros, és más városok utcáin a biztonsági szolgálat embereivel megerősített katonai járőrök cirkálnak.

megfigyelők az országon eluralkodott háborus légkört a szomszédos nicaragua ellen fokozódó katonai készülődéssel hozzák kapcsolatba. honduras déli vidékén, a nicaraguával határos gracias a dios tartományban mintegy tízezer katonát vontak össze. itt vannak a volt somozista nemzeti gárda maradványainak táborai is, amelyekben hatezren készülődnek az agresszióra a cia szakértőinek irányítása alatt. az utóbbi hetekben ezek a bandák több súlyos rajtaütést hajtottak végre nicaragua északi körzetei ellen.

ta fg bs

17.47 020882 0939

--

sk0032 4 230 mtik1036

békemenet - csehszlovákia

prága, 1982. augusztus 2. /mti/ - a szovjetunióból csehszlovákiaiba érkezett hétfőn délután a békemenet-82 résztvevőinek egy csoportja. az ungvárról befutó, békemozgalmi plakátokkal, jelszavakkal és jelvényekkel díszített autbuszokat a felsőnémedi /visne nemecke/ határátkelőhelyen a csehszlovák béke- és társadalmi szervezetek küldöttei várták. a békeharcosokat josef mudroch, a csehszlovák békebizottság alelnöke, a béke-világtanács tagja úgy üdvözölte, mint a béke, a barátság és a népek közötti megértés követőit, s kifejezte meggyőződését, hogy e nagy nemzetközi akció erősíti a leszerelésért, a nukleáris háboru veszélye ellen vívott küzdelmet.

a békemenet-82 résztvevői a következő négy napon kassa, besztercebánya, nyitra és pozsony lakosaival közös békegyűléseket tartanak. a program szerint pénteken indulnak bécsbe, a hirosima elleni atombombatámadás 37. évfordulóján ott rendezendő nagyszabású háboruellenes megmozdulásra.

sn/mh mj bs

18.16 020882 0998

--

sk0033 4 230 mtik1037

tokió - világkonferencia

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 2. /mti/ - ünnepélyes békenyilatkozat és a kormányokhoz intézett felhívás elfogadásával hétfő este véget ért az atom- és hidrogénfegyverek elleni világkonferencia.

a tokiói művelődési palotában 13 nemzetközi szervezet és harminchárom ország összesen nyolcszáz képviselője bélyegezte meg az atomháboru megvívhatóságáról, megnyerhetőségéről és korlátok között tarthatóságáról terjesztett veszedelmes elméleteket, s követelte a nukleáris fegyverkezési verseny haladéktalan megfékezését.

az egybegyűltek szorgalmazták, hogy a világ kormányai mondjanak le az atomfegyverek elsőként történő alkalmazásáról, s nyilvánítsák európát atomfegyvermentes övezetnek. sürgették olyan atomfegyvermentes övezetek létrehozását is - többek között ázsiaiban,

le

afrikában, valamint amerikaiában és a világtengerek térségében -, ahol elutasítanak atomfegyverek kutatását, kifejlesztését, gyártását, birtoklását, kipróbálását és bevitelét. sikra szálltak egy kötelező érvényű és mielőbb megvalósítandó általános leszerelési programért, amely elsőbbséget biztosítana az atomfegyverek teljes eltávolításának.

hangsúlyozták a katonai tömbök és szövetségek feloszlításának szükségességét, valamint azt, hogy az emberiség elleni büntettnak kellene minősíteni az atom-, a biológiai és a vegyi fegyverek kutatását, előállítását, áruba bocsátását és alkalmazását. állást foglaltak emellett, hogy a nemzetközi közvéleménnyel minél szélesebb körben és a maguk teljességében meg kell ismertetni a hirosimai és nagaszaki atomtámadás következményeit.

a világkonferencia résztvevői az elkövetkező napokban látogatást tesznek hirosimában és nagaszakiban.

fn/hi fg

18.19 020882 1758

-.-

sk0034 4 230 mtik1038

usa - nyugat-európa

oslo, párizs, bonn 1982. augusztus 2. /dpa/afp/adn/ - „az egyesült államoknak először tárgyalnia kellene a nyugat-európai országokkal, mielőtt érdekeikre hivatkozva tesz valamit,, - jelentette ki kjeld olesen dán külügyminiszter az ntb dán hírügynökségnek adott nyilatkozatában. olesen az amerikai embargópolitikával kapcsolatban nyilatkozott, s hangsúlyozta: a nyugat-európai országoknak az az álláspontja, hogy a szovjetunióval való kereskedelmet az eddigi szinten kell tartani. olesen ez idő szerint a közös piac miniszteri tanácsának soros elnöke.

edith cresson francia mezőgazdasági miniszter bírálta, s ellentmondásosnak nevezte az egyesült államoknak a szovjetunióval kapcsolatos politikáját. utalva ronald reagan amerikai elnök pénteki bejelentésére, amely szerint az egyesült államok újabb egy évre szóló gabonaszállítási megállapodást szeretne kötni a szovjetunióval, cresson hangsúlyozta: washington előírja nyugat-európának, hogy mit csináljon, ugyanakkor nem engedélyezi az európaiaknak azt, amit maga is megtesz. a francia miniszter annak a véleményének adott hangot, hogy reagan lépései nem egyebek, mint „választási fogások,,.

Al

enyhábban fogalmazott claude cheysson, a hivatalos látogatáson pekingben tartózkodó francia külügyminiszter. hétfőn egy sajtókonferencián kijelentette, hogy az egyesült államok és nyugat-európa közötti „torzsalkodás nem tarthat sokáig, mert számos közös érdekünk van,,. „az egyesült államok elnöke azt mondta, hogy ez családi perpatvar, s igaza van,, - mondotta cheysson. ugyanakkor hozzátette: „ugy véljük, hogy az egyesült államok által egyoldaluan hozott döntések súlyos következménnyel járnak gazdaságainkra és veszélyeztetik nálunk a munkalehetőségeket,,. a francia külügyminiszter szerint washington „nem vette fontolóra kellőképpen szövetségesei problémáit,,.

cheysson korábban ennél nyiltabban bírálta az egyesült államokat.

karl-heinz narjes, az európai közösségek bizottságának tagja kijelentette: a gázvezetéküzlet elleni amerikai embargó és az acélimport korlátozásával kapcsolatos washingtoni tervek sértik az egyesült államok és nyugat-európa közötti gazdasági és politikai partneri kapcsolatokat kiszámíthatóságát, s egyben a nemzetközi kapcsolatok jogi biztonságát. narjes ugyanakkor hangsúlyozta: nem szabad megengedni, hogy az egyesült államok és nyugat-európa közötti kereskedelempolitikai viták politikai tehertétellé váljanak.

bl fg

18.29 020882 2469

-.-

sk0035 4 230 mtik1039

reagan-samir

washington, 1982. augusztus 2. /mti/ - az amerikai kormány mérsékletre próbálja bírni az izraeli vezetést, de a jelek szerint sikertelenül. erre következtetnek megfigyelők abból a tényből, hogy reagan elnök és jichak samir izraeli külügyminiszter hétfői tanácskozása mindössze husz percig tartott, majd a felek meglehetősen eltérő nyilatkozatokat adtak.

a fehér ház közleménye szerint az elnök sürgette a teljes fegyvernyugvást libanonban és felhívta a figyelmet „emberiességi meggondolásokra,,.

samir viszont ismét azt állította, hogy az izraeli támadások csak „megtorlást,, jelentenek az /állítólagos/ palesztin támadásokért.

Al

izrael további halogató taktikájának tudják be washingtonban, hogy a begin-kormány nem akar hallani ensz megfigyelők kiküldéséről, illetve minden további lépéssel megvárja külügyminisztere hazatérését washingtonból.

samir hétfőn hosszabban tanácskozik george shultz amerikai külügyminiszterrel is.

ha/hi fg bs

18.39 020882 0996

-. -

sk0036 4 230 mtik1040

nkomo - mugabe

harare, 1982. augusztus 2. /mti-afp/ap/ - robert mugabe zimbabwei kormányfő hétfőn találkozott joshua nkomóval, a zimbabwei kormány volt tagjával, régi harcostársával. hivatalos jelentések szerint mugabe és nkomo megállapodtak egy „akciótervben”, amelynek tartalmát később hozzák nyilvánosságra. a találkozóról kiadott közlemény szerint az ország belső helyzete „veszélyesen rosszabbodik”,.

megfigyelők e „veszélyes helyzettel”, kapcsolatban két dologra hívják fel a figyelmet: a hírek szerint nkomo hívei ejtettek tuszul hat nyugati turistát, továbbá állítólag nkomo hívei intéztek támadást zimbabwe legfontosabb légitámaszpontja ellen, és elpusztítottak több repülőgépet. nkomo a mostani találkozón állítólag kétpárti vizsgálóbizottság létrehozását javasolta - a javaslatot a kormány elutasította.

a találkozó után az ap amerikai hírügynökség gyors hírből - megbízható forrásokra hivatkozva - jelentette, hogy az egyik turista fivére azonosított három holttestet - annak a három brit turistának a tetemét, akik július 14-én tűntek el a mozambiki határ mentén.

a három turista: a 32 éves richard prander és 24 éves huga, nicola, valamint egy barátjuk, a 23 éves alison jones.

a három brit turista nem azonos azzal a hat nyugati - két amerikai, két brit, és két ausztráliai - turistával, akiket július 23-án raboltak el ismeretlen tettesek és életük fejében a „politikai foglyok”, szabadon bocsátását követelték. az általuk megjelölt „politikai foglyok”, mind nkomo hívei voltak. a múlt héten hírek terjedtek el arról, hogy a hat tusz közül háromnak a

le

holttestét megtalálták. ezt^a hírt annak idején a zimbabwei kormány cáfolta.

robert mugabe kormányfő azzal vádolja joshua nkomót, hogy ő és hívei a jelenlegi rendszer megdöntésére törnek és annak idején ennek érdekében halmoztak fel fegyvereket a nkomo hívei tulajdonában lévő farmokon. mugabe figyelmeztette nkomo híveit arra is, hogy miféle következményekkel járna egy törzsi háború kirobbanása az országban.

nkomo hívei viszont mugabe szemére vetik, hogy egypártrendszer kialakítására törekszik az országban és módszeresen távolítja el nkomo híveit a kormányzatból.

fg sa bs

18.43 020882 2209

-. -

sk0037 4 230 mtik1041

aesz-csucs

tripoli, 1982. augusztus 2. /mti-afp/upi/ - bár a jana libiai hírügynökség hétfőn azt jelentette, hogy az afrikai egységsszervezet csucskonferenciája a tervezett időben és helyen - augusztus 5-én tripoliban - megnyílik, a hírügynökségi jelentésekből azt tűnik ki, hogy továbbra is bizonytalan az afrikai vezetők csucstalálkozójának megrendezése.

a libiai hírügynökség az aesz sajtótitkárságára hivatkozva ugyanakkor azt jelentette, hogy az első küldöttségek már megérkeztek a libiai fővárosba, a csucsértekezlet színhelyére.

hétfőn közös nyilatkozat elfogadása nélkül ért véget a találkozó megtartását előkészíteni hivatott afrikai külügyminiszterek - a határozatképesség hiánya miatt nem hivatalos - tanácskozása tripoliban.

a szaharai arab demokratikus köztársaság aesz tagságát támogató 26 afrikai ország külügyminiszterei kedden ismét összeülnek, hogy tovább tanácskozzanak az aesz egységnek megmentéséről.

az 51 tagu aesz tagországainak több, mint fele elismerte a nyugat-szahara függetlenségéért küzdő polisario front által kikiáltott köztársaságot - így az az aesz alapokmánya értelmében automatikusan a szervezet tagjává vált. a nyugat-szaharára igényt tartó marokkó, valamint további 18 afrikai ország ez elleni

le

tiltakozásul bejelentette, hogy bojkottálja a tripoli csucstalálkozót.

ezek az országok visszautasították azt a kompromisszumos javaslatot is, amelyet a polisario elfogadott, s amelynek értelmében a felszabadítási szervezet nem küldene képviselőket a csucstalálkozóra.

az aesz-hez közelálló források szerint ugyanakkor több tagország már csak azért sem vesz részt a csucstalálkozáson, mert ellenzi kadhafi libiai vezető politikáját és meg akarja akadályozni, hogy kadhafi egy éven át az afrikai egységsszervezet nevében is beszéljen. mint ismeretes, a csucsértekezleten kerülne sor arra, hogy moamer el-kadhafi egy évre átvegye az aesz soros elnökének tisztét.

bl fg bs

18.46 020882 1957

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

cheysson kínában

peking, 1982. augusztus 2. /mti-ap/reuter/ - hangsúlybeli nézeteltérés van kína és franciaország között a vietnamhoz fűződő kapcsolatokat és a kambodzsai kérdést illetően - jelentette ki claude cheysson francia külügyminiszter hétfőn, pekingi tárgyalásai után tartott sajtóértekezletén. cheysson hétfőn találkozott teng hsziao-pinggel, a kínai kp kb alelnökével. előzőleg huang hua külügy-, és csen mu-hua külkereskedelmi miniszterrel is tárgyalt.

kínai hivatalos programja végeztével cheysson újságíróknak hangsúlyozta: „franciaország továbbra is nyitva kívánja hagynia az ajtót vietnam irányában, s a kapcsolatokat nem csak a hanoi nagykövetségén keresztül kívánja fenntartani,„ a vietnamnak nyújtandó francia segély kérdése nem volt témája a tárgyalásoknak - mondta cheysson.

ismeretes, hogy kína a kapcsolatok kiélezése után beszüntette vietnam segélyezését.

cheysson kijelentette: kína és franciaország véleménye élesen eltér egymástól a júniusban megalakult kambodzsai „koalíciós kormány,„ összetételét illetően. míg kína feltétel nélküli támogatás nyújt a „vörös khmerek,„ vezetőiből, szihanuk volt kambodzsai államfő és son sann egykori kambodzsai miniszterelnök hiveiből

Al

alakult „kormány,„ addig a „vörös khmerek,„ elfogadhatatlanok franciország számára.

„franciaország teljes mértékben elutasítja azt a politikát, amelyet pol pot folytatott kambodzsra uraként,„ - mondotta a francia külügyminiszter, hozzátáve: „ami ez időszak alatt történt - azt nem felejtik el franciaországban.. nálunk nincs egyetlen politikai vezető, aki elképzelhetőnek tartja, hogy találkozzék pol pottal, vagy bármit megvitasson vele,„

a másik két irányzat vezetőjéhez a bizalmon alapuló, régi kapcsolatok fűzik franciaországot - mondta cheysson. „franciaország elutasítja az elnyomáson alapuló valamennyi politikai irányvonalat, egyebek között a dél-afrikait is,„ - hangsúlyozta.

cheysson szerint franciaország és kína egyetért abban, hogy vietnamnak ki kell vonnia csapatait kambodzsából, és ott választásokat kell tartani.

ismeretes, hogy kambodzsai élén törvényes kormány áll, továbbá, hogy kambodzsai és vietnami részről többször leszögezték: amint megszűnik a fenyegetés kína részéről, a két ország meg fog állapodni a vietnami csapatkivonásról. részleges csapatkivonást egyébként már végrehajtottak.

sr fg bs

19.05 020882 2393

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

bolognai évforduló

bologna, 1982. augusztus 2. /reuter/ap/upi/ - tizezres tüntető menet vonult hétfőn bolognában az újjáépült pályaudvarhoz, ahol két évvel ezelőtt 86 ember életét oltotta ki jobboldali merénylők pokolgépe. a felvonulók amiatt tiltakoztak, hogy a gyilkosok még mindig nem kerültek bíróság elé, sőt, a rendőrség szabadon engedte a gyanúsítottakat.

a menet résztvevői egy perces csenddel emlékeztek meg az áldozatokról: 1980. augusztus 2.-án 10 óra 25 perckor pokolgép robbant a pályaudvar másodosztályu várótermében. a robbanás a zsufolt váróteremben hatalmas pusztítást okozott: 86 halott, több mint 200 sebesült volt a végső mérleg, a pályaudvar pedig romokban hevert. egy percre leálltak a vonatok is bolognában az áldozatok emlékére.

Al

az egybegyűlt tömeg előtt renato zangheri, a város kommunista polgármestere kijelentette: bár a rendőrségnek nem sikerült kinyomoznia a tetteseket, meggyőződése, hogy a merényletet újfasiszták követték el, akik támogatókra találtak a kormányban is.

„a keserűség napról-napra nő, mert nem vonták felelősségre a bűnösöket és nem szolgáltatnak igazságot,, - mondta zangheri.

ta fg bs

19.26 020882 1174

-.-

sk0040 4 230 mtik1044

rövid hírek

pugwash-konferencia

varsó, 1982. augusztus 2. /mti/ - varsóban rendezik augusztus 26-31. között a 32. pugwash-konferenciát. a idei nemzetközi tanácskozás témája az atomháború reális veszélye lesz. a kétszáz lengyel résztvevő mellett a világ minden tájáról érkeznek tudósok, köztük számos nobel-díjas.

fegyveres banditák

varsó, 1982. augusztus 2. /mti/ - a lakosság aktív segítségével jelenia górában hétfőn két menekülő fegyveres banditát tettek ártalmatlanná, akik az előző éjszaka rálőttek az őket igazoltatni akaró rendőrök gépkocsijára. a rendőrség és a katonaság bekerítette és megadásra kényszerítette a két fegyverest.

finn metró

helsinki, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - helsinki-ben hétfőn ünnepélyes keretek között megnyitották a finn főváros első metróvonalát, amelynek hossza 12 kilométer. a metróhálózat bővítése tovább folytatódik, jelenleg 6 újabb állomás építési munkálatait végzik.

le

gandhi

tokió, 1982. augusztus 2. /upi/ - indira gandhi indiai miniszterelnök-asszony csütörtökön kétnapos látogatásra japánba érkezik - jelentették be hétfőn hivatalosan tokióban.

zse/ti mj bs

19.30 020882 1164

-.-

sk0041 4 230 mtik1045

embargó 21.00 óráig!

reagan

washington, 1982. augusztus 2. /mti/ - reagan amerikai elnök hétfőn támadta washington szövetségeseinek agrárexport-politikáját - miközben belpolitikai tőkét kovácsolt a tervezett amerikai-szovjet gabonaszállítási tárgyalásokból.

reagan tizezer kukoricatermelő és kereskedő előtt beszélt des moines-ben /iowa állam/ és multheti döntését állította előtérbe, amely szerint újabb egy évre gabonaszállítási egyezményről kíván tárgyalni a szovjetunióval.

reagan ráadásul támadta az „önös érdekű” amerikai politika ellen tiltakozó nyugat-európai szövetségeseiket: véleménye szerint azok „tisztességtelen”, agrárexport-politikát folytatnak, amikor államilag támogatják a kivitelt, s az egyesült államok „minden eszközzel”, meg fogja akadályozni ezt a konkurrenciát.

reagan „biztató”,-nak mondta, hogy lengyelországban enyhítették a rendkívüli állapot intézkedéseit és reményét fejezte ki, hogy a későbbiekben feloldhatók lesznek a szovjet- és lengyelelles amerikai bojkottintézkedések.

ha/mh fg bs

19.39 020882 1098

le

-.-

sk0042 4 230 mtik1046

piljugin halála

moszkva, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - súlyos betegség következtében, életének 75. évében elhunyt nyikolaj piljugin akadémikus.

a szovjet konstruktőr a hordozórakéták, űrhajók és bolygóközi űrállomások irányítási rendszerének kidolgozásában szerzett kiemelkedő érdemeket. piljugin munkásságát egyebek között lenin- és állami-díjjal, kétszer pedig a szocialista munka hőse kitüntetéssel jutalmazták.

a haláláról kiadott gyászjelentést leonyid brezsnyev, nyikolaj tyihonov és más szovjet vezetők írták alá.

ti mj

19.54 020882 0561

--

sk0043 4 230 mtik1047

észak-jemeni üzenet

aden, 1982. augusztus 2. /taszsz/ - a jemeni arab köztársaság egyeztetni kívája tevékenységét dél-jemennel a libanoni agresszió nyomán kialakult veszélyes helyzetben.

ali abdallah szaleh észak-jemeni államfő ilyen értelmű üzenetét ahmed muhammad al-sadzsan észak-jemeni államminiszter adta át ali nasszer mohammed hasszaninak, a jemeni szocialista párt kb főtitkárának, a jemeni népi demokratikus köztársaság államfőjének és miniszterelnökének. a két politikus tárgyalásain hangsúlyozták, hogy izrael hódító háborúja valamennyi arab ország népei ellen irányul, biztonságukat és a világ békéjét fenyegeti.

ti mj bs

19.57 020882 0663

al

--

sk0044 4 230 mtik1048

embargó - nagy-britannia

London, 1982. augusztus 2. /afp/reuter/dpa/ - nagy-britannia kormánya hétfőn arra utasította az érintett brit cégeket, hogy ne vessék alá magukat annak az amerikai embargónak, amely megtiltja amerikai technológia, illetve felszerelések szállítását a szovjet-nyugat-európai gázvezeték építéséhez. a döntést a lordok házában lord cockfield kereskedelmi miniszter jelentette be, alig két héttel a francia kormány hasonló állásfoglalásának közzététele után. korábban olaszország és az nsk is azt hangoztatta, hogy szembeszáll az amerikai embargóval.

a brit kereskedelmi miniszter kijelentette: az amerikai embargó kísérlet arra, hogy beavatkozzanak már megkötött egyezményekbe. ez ellentmond a nemzetközi jognak, s elfogadhatatlan nagy-britannia számára. hozzátette: továbbra is reméli, hogy sikerül elfogadható megoldást találni a washingtonnal folyó vitában, bár az amerikai kormány mind ez ideig nem válaszolt a brit kormány erőfeszítéseire. lord cockfield kifejezte reményét, hogy a brit döntés talán állásfoglalásának felülvizsgálatára készíti washingtont.

a brit parlamenti ellenzék üdvözölte a kormány bojkott-ellenes döntését. a munkáspárt szóvivője kijelentette: a konzervatív kormány, franciaországhoz és olaszországhoz hasonlóan „bölcsen,, járt el a kérdésben.

a brit döntés négy nagy-britanniai vállalatot érint - közülük három amerikai cégek leányvállalata -, s a brit tulajdonu negyedik cégnek is erős amerikai érdekeltségei vannak.

Lionel olmer amerikai kereskedelmi miniszterhelyettes a múlt héten arról beszélt, hogy a reagan kormányzat eltökélt szándéka a bojkottot megsértők „megbüntetése,,.

bl fg bs

20.04 020882 1695

al

--

sk0045 4 230 mtik1049

reagan-brezsnyev

az „air force one”, fedélzetén, 1982. augusztus 2. /afp/ap/ - ronald reagan amerikai elnök különrepülőgépének fedélzetén hétfőn elutasította leonyid brezsnyev szovjet államfőnek libanon ügyében hozzá intézett üzenetét - és „inszinuációnak”, nevezte a szovjet államfő „ugy is érthető szavait”, hogy az egyesült államok nem tesz meg minden tőle telhetőt a libanoni harcok megszüntetése érdekében.

mint jelentettük, leonyid brezsnyev hétfőn személyes üzenetben fordult az amerikai elnökhöz és felszólította arra, hogy a legsürgősebben éljen a rendelkezésére álló lehetőségekkel, s akadályozza meg a polgári lakosság módszeres irtását a libanoni fővárosban.

reagan elnök az iowa állambeli des moines-be tartó gép fedélzetén nyilatkozott; a gabonatermelő államban az elnök farmereknek mondott beszédet.

reagan - akinek szavait a fehér ház szóvivője közvetítette a repülőgépen utazó újságíróknak - egyben „propagandafogásnak”, minősítette, hogy a szovjet fél nyilvánosságra hozza a két elnök közötti „bizalmas levelezését”,.

az amerikai elnök az üzenetre reagálva közölte, hogy habib nagykövet révén, valamint az ensz-ben az egyesült államok a „szenvedésnek véget vető tartós tüzszünet”, létrehozásán fáradozik.

szovjet részről eddig számos alkalommal mutattak rá arra, hogy izrael amerikai támogatása - anyagi segítség, fegyverszállítások, politikai támogatás - nélkül nem folytathatná libanon elleni agresszióját és beirut kiméletlen ostromát.

fg bs

20.21 020882 1522

-.-

sk0046 4 230 mtik1050

osztrák tiltakozás - izrael

bécs, 1982. augusztus 2. /mti/ - willibald pahr osztrák külügyminiszter utasítására hétfőn a külügyminisztériumba kérték izrael bécsi nagykövétét és erélyes tiltakozást jelentettek be, amiatt, hogy az izraeli tüzérségi támadása nyomán súlyosan megrongálódott ausztria beiruti nagykövétének rezidenciája.

a nemzetközi jogot sértő eljárás azt bizonyítja, hogy az izraeli támadások nemcsak katonai objektumok, hanem a polgári lakosság ellen is irányulnak, amit határozottan el kell ítélni - közölte az osztrák külügyminisztérium.

a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi bécsi konvenció szerint a diplomáciai személyzet lakása ugyanolyan mentességet és kiváltságokat élvez, mint a nagykövetség épülete.

to fg

20.43 020882 0773

-.-

sk0047 4 230 mtik1051

törökország

ankara, 1982. augusztus 2. /reuter/ - kedden feloldják törökország fővárosában, és az ország hat tartományában az 1980. szeptemberi katonai hatalomátvétel óta érvényben lévő éjszakai kijárási tilalmat.

a hajnali két órától öt óráig tartó kijárási tilalom feloldását három más tartományban már hétfői hatállyal elrendelték.

istanbulban, törökország legnagyobb városában az múlt hét vége óta nincs a tilalom érvényben.

a mostani intézkedések után az ország 67 tartománya közül már csak hétben marad érvényben a részleges kijárási tilalom.

sr fg

20.44 020882 0595

-.-

sk0048 4 800 mtik1053

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0026
budapest, 1982.augusztus 2. /mti/

sk0001 indiai-pakisztáni tárgyalások tervei
sk0002 mcnamara
sk0003 irak-irán
sk0004 libanon - helyzet
sk0005 kina-japán /1.rész/
sk0006 kina-japán /2.rész/
sk0007 varsói felkelés
sk0008 rövid hírek
tokió: japán - tájfun
osnabrück: elloptott láncdalpas
port moresby: port új-guinea - kormány
sk0009 gandhi nyilatkozata
sk0010 libanon - diplomácia
sk0011 kenya - reggeli összefoglaló
sk0012 tornadó a várnai-öbölben
sk0013 tyihonov válasza raymond goornak
sk0014 téli előkészületek moszkvában
sk0015 cheysson kínában
sk0016 usa - neutron
sk0017 elte-kórus - zenei világtalálkozó
sk0018 izraeli támadás - tudósítói /1.rész/
sk0019 izraeli támadás - tudósítói /2.rész/
sk0020 kina-japán
sk0021 rövid hírek
tokió: japán tájfun
zermatt /svájc/: alpinisták halála
róma: colombo latin-amerikában
sk0022 amerikai tudósító kiutasítása
sk0023 vietnami külügyminiszter - interju
sk0024 rövid hírek
róma: casaroli
athén: erdőtüzek
belfast: észak-írország
helsinki: nőkongresszus
kabul: szingh - karmal
sk0025 izraeli támadás - 2
sk0026 usa - libanon
hi bs

21.28 020882 1275

ul

--

sk0049 4 800 mtik1054

1982.augusztus 2. /mti/

sk0027-sk0049

sk0027 brezsnyev-üzenet reaganhez
sk0028 kenyai helyzetkép
sk0029 vajdasági ellenőrzés
sk0030 libanon - délután
sk0031 honduras
sk0032 békemenet - csehszlovákia
sk0033 tokió - világkonferencia
sk0034 usa - nyugat-európa
sk0035 reagan-samir
sk0036 nkomo - mugabe
sk0037 aesz-csucs
sk0038 cheysson kínában
sk0039 bolognai évforduló
sk0040 rövid hírek
varsó: pugwash-konferencia
varsó: fegyveres banditák
helsinki: finn metrő
tokió: gandhi
sk0041 reagan
sk0042 piljugin halála
sk0043 észak-jemeni üzenet
sk0044 embargó - nagy-britannia
sk0045 reagan-brezsnyev
sk0046 osztrák tiltakozás - izrael
sk0047 törökország
sk0048 tartalomjegyzék 1
sk0049 tartalomjegyzék 2
hi bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor
németh gyula
barabás miklós

- v é g e -

21.28 020882 1092

ul

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1982. augusztus 3.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

kina-japán /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 3. /mti/ - szuzuki zenko japán kormányfő - korábbi nyilatkozataival ellentétben - elismerte, hogy a kínai népköztársaság által erősen kifogásolt japán tankönyvi történelemhamisítás problémájának megoldásához hosszabb időre lesz szükség. a miniszterelnök - aki eddig az incidens gyors rendezését remélte - tokiói lapjelentések szerint aggodalmaskodó hangot ütött meg újságírók előtt. bár még mindig úgy vélekedett, hogy a kina elleni japán háborús agressziók tényeinek eltorzítása, illetőleg ogava heidzsi közoktatási miniszter kínai meghívásának érvénytelenítése „valószínűleg„ nem hat ki saját szeptember végi pekingi látogatásának programjára, kijelentette: a helyzetről „átfogó képet óhajt alkotni„.

mijazava kiicsi kabinetfőnök ugyanakkor váltig hajtogatta, hogy a diplomáciai viszály egyelőre megrekedt a két oktatási minisztérium szintjén, s aligha veszélyeztetheti a kétoldalú államközi kapcsolatokat. a japán mombuso, vagyis a közoktatási minisztérium újabb megnyugtató magyarázatokkal szolgál a kínai panaszok minden egyes pontját illetően - mondotta.

a tokiói újságok azonban kedden idézték meg nem nevezett kormánytényezőknél azt a véleményét, hogy a kínai álláspont és reakció a vártnál határozottabbnak bizonyult. a szigetországi hírközlő szervek mintegy ennek alátámasztására ismertették a kínai

fi